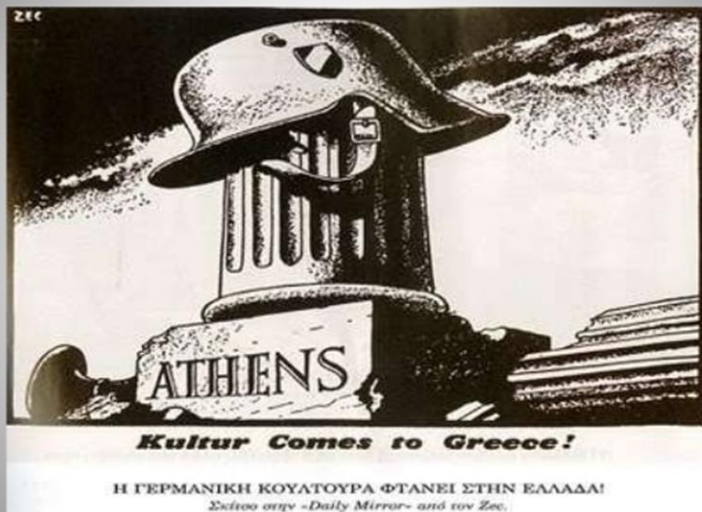

«Ψηλαφώντας το τραύμα του ναζισμού στην Ελλάδα & στην Ευρώπη»

Επίσκεψη στα
Καλάβρυτα

Η Γερμανική «κουλτούρα» στην Ελλάδα: «ολοκληρωτικός πόλεμος»

Οι Ναζί διέπραξαν:

- Συνωμοσία
- Εγκλήματα κατά της Ειρήνης
- Εγκλήματα πολέμου
- Εγκλήματα κατά της Ανθρωπότητας

Κατηγορητήριο στη Δίκη της Νυρεμβέργης

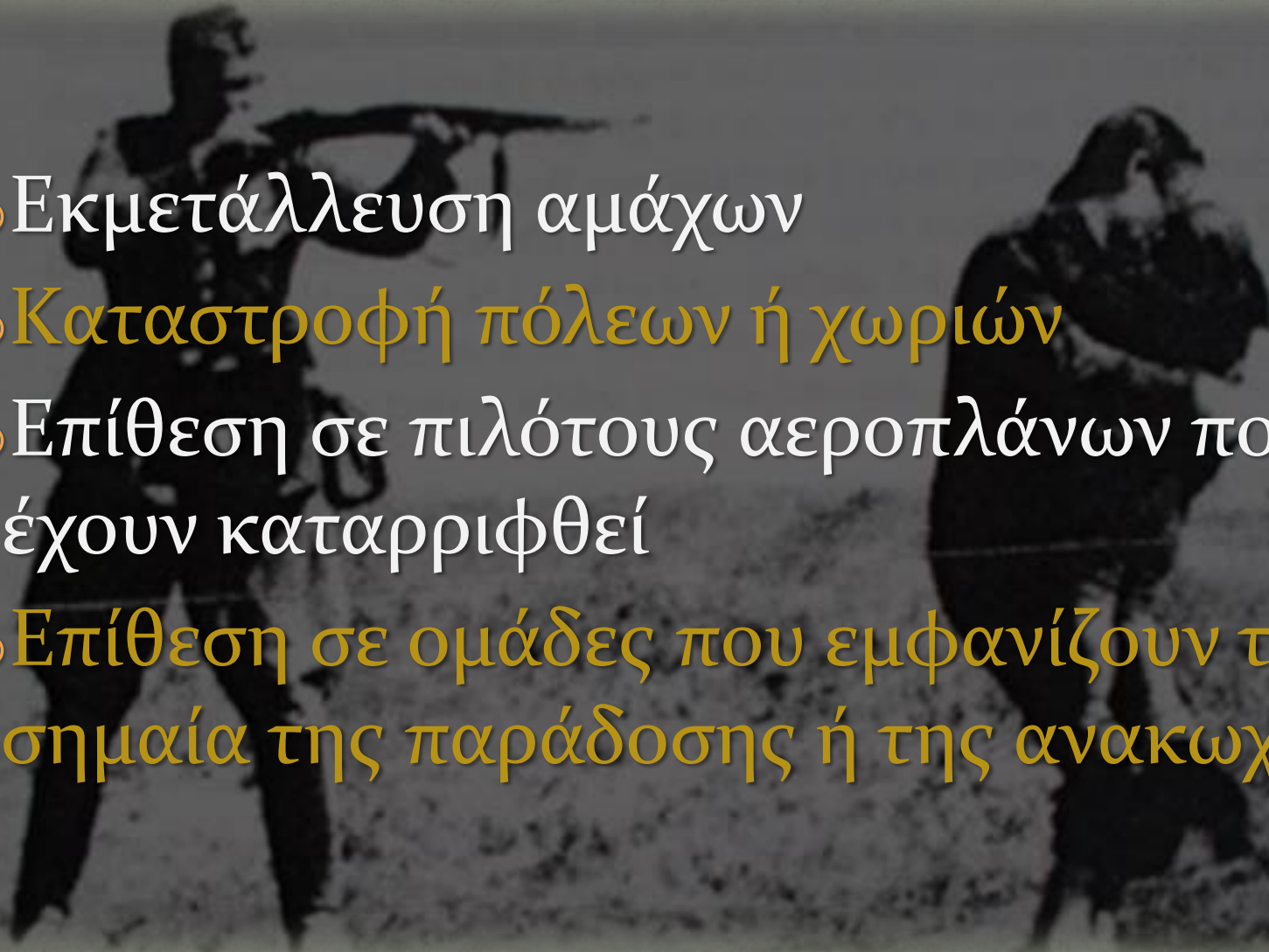
Εγκλήματα πολέμου

Σοβαρές παραβιάσεις των κανόνων του εθιμικού και συμβατικού δικαίου στη διάρκεια πολέμου που θεωρούνται ποινικά αδικήματα.

- Είναι μέρος μαζικών δολοφονιών ή γενοκτονιών
- Περιγράφονται ως «εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας»

Εγκλήματα πολέμου είναι

- Εκμετάλλευση αμάχων
- Καταστροφή πόλεων ή χωριών
- Επίθεση σε πιλότους αεροπλάνων που έχουν καταρριφθεί
- Επίθεση σε ομάδες που εμφανίζουν τη σημαία της παράδοσης ή της ανακωχής

Απολογισμός Νεκρών Μάχιμοι

Νεκροί πολέμου 1940-1941:

13.327

Νεκροί μαχητές της Εθνικής
Αντίστασης:

20.650

Νεκροί στη Μέση Ανατολή:

1.100

Νεκροί στον Άμαχο Πληθυσμό

Εκτελεσμένοι:

56.225

Όμηροι θανόντες στα γερμανικά στρατόπεδα:

105.000

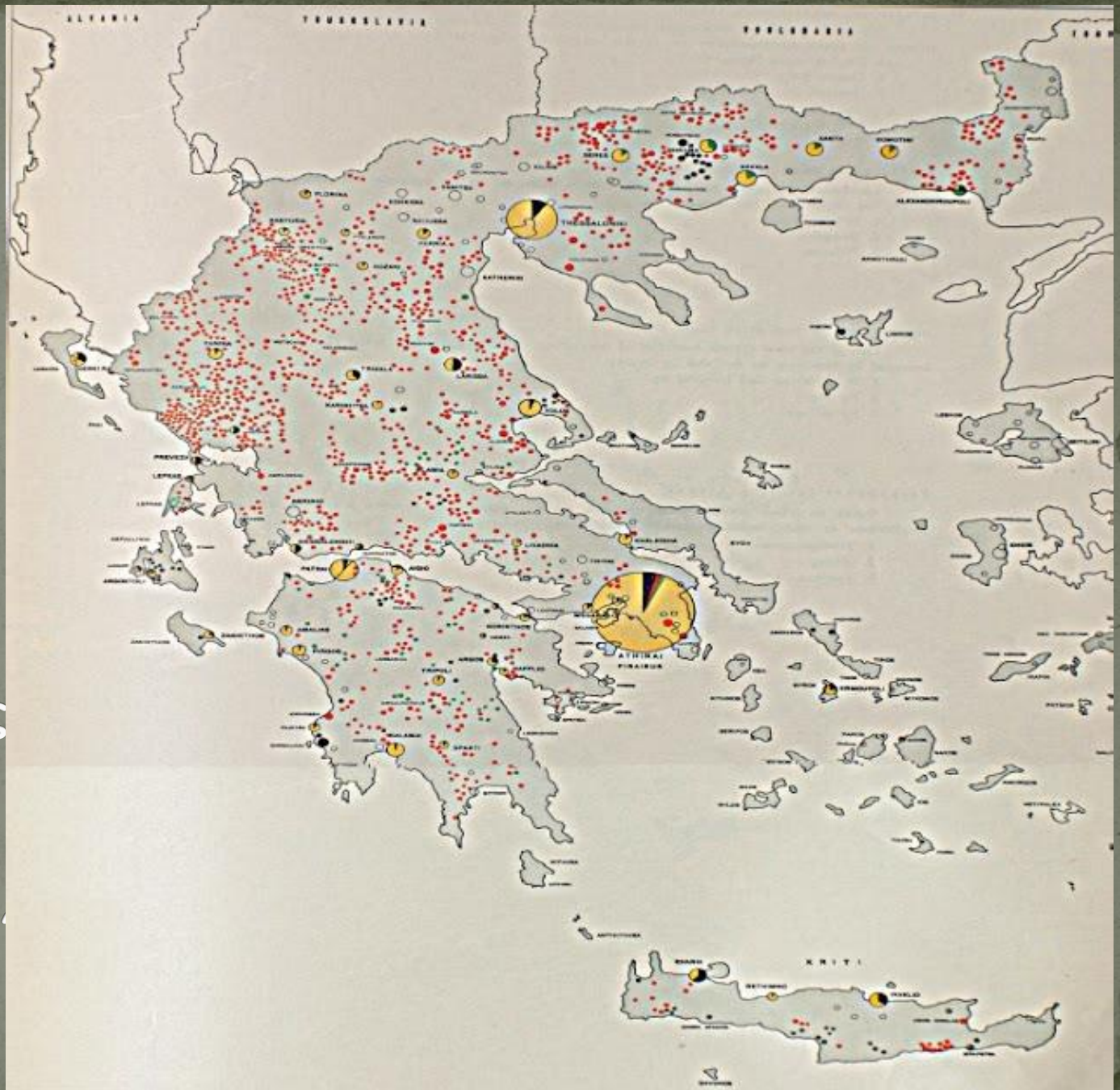
Νεκροί από βομβαρδισμούς:

7.120

Νεκροί από πείνα & ασθένειες:

600.000

Γενικός χάρτης
καταστροφών
(από
βομβαρδισμούς
φωτιές ή
ληηλασία)

Ο απολογισμός του πολέμου

Πηγή: Υπουργείο Εξωτερικών

- Καταστράφηκαν: 1.770 χωριά
- Πυρπολήθηκαν: 400.000 σπίτια
(23% καταστράφηκαν από βομβαρδισμούς ή εμπρησμούς)
- 1,2 εκ. έμειναν άστεγοι, 16.000 αγροτικές οικογένειες στεγάζονταν σε ερείπια, 100.000 οικογένειες στεγάζονταν σε άθλιες συνθήκες

Μαρτυρικοί Τόποι

μια μακρά αλυσίδα
ελληνικών χωριών που
γνώρισαν τα μαζικά
«αντίποινα» των κατακτητών

Μαρτυρικά χωριά και πόλεις

χωριά ή πόλεις τα οποία έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές από ξένους εισβολείς ή κατακτητές σε περιόδους πολεμικών συγκρούσεων.

Επίσημα αναγνωρισμένα μαρτυρικά χωριά και πόλεις

36 στην Κρήτη

Επίσημα αναγνωρισμένα μαρτυρικά χωριά και πόλεις

Δίστομο

21 στην Ήπειρο
και τα Επτάνησα

13 στη Στερεά
Ελλάδα

23 στη Μακεδονία

9 στην

Πελοπόννησο

7 στη Θεσσαλία

« Τεράστιος είναι ο κατάλογος των ελληνικών χωριών που κάηκαν από τους Ναζί και χιλιάδες τα θύματα – άνδρες, γυναίκες, παιδιά, άμαχοι όλοι – που σφαγιάστηκαν στο όνομα του φρικιαστικότερου παραλογισμού που γνώρισε η ανθρωπότητα, του ναζισμού.

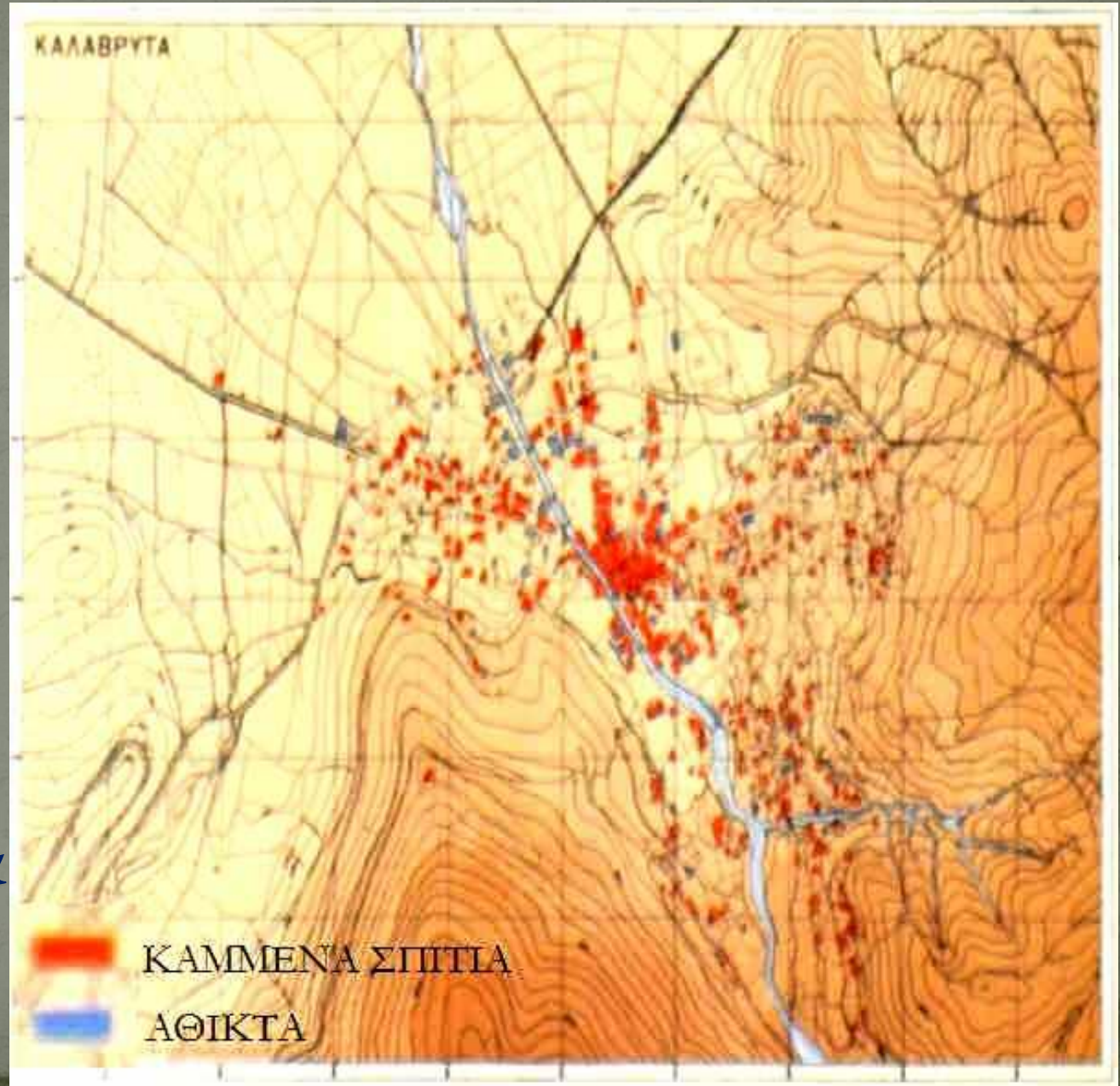
Ήταν η στρατιωτική φιλοσοφία ενός ολοκληρωτικού και απάνθρωπου καθεστώτος, που τιμώρησε έναν κατακτημένο λαό, επειδή τόλμησε να υπερασπιστεί την εθνική και την προσωπική του αξιοπρέπεια »

Κάρολος Παπούλιας,
πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας

Καλάβρυτα: χαρακτηριστικό παράδειγμα
της
ωμότητας των Ναζί

Ο τακτικός
γερμανικός
στρατός σε
οργανωμένη
στρατιωτική
επιχείρηση
δολοφόνησε
τους άρρενες
κατοίκους &
έκαψε σχεδόν
ολοκληρωτικά
τα σπίτια της
κωμόπολης

Η διαταγή για
την ισοπέδωση
των
Καλαβρύτων
και ο
εμπνευστής της
von Le Suire

Revised: 03/03/2010

[illegible][illegible]

9.2) Kapitalstruktur
Zusatz: Lit. 117 stellt Funkverbindung von der Division zu den Langfristigen und zwischen den Langfristigen abher.

9.3) Gew.-Menge
Von Z.Beb.Div. 117 wird der Gew.Zug des Jg-Rkt.Fab
übergeben. Er ist bei der Invest. des Rkt. einzurechnen.
Der Gew.Dib. 117 wird der Geb.Zug der Langfristigen
Ganz unterstellt.

10.) Lieferanten
Der Division ist zu melden:
a) Beginn des Unternehmens,
b) täglich 02.00 und 18.00 Uhr kurze Lage- u. Leistungs-
meldung,
c) besondere Vorfälle,
d) Meldung des Unternehmens und Mitarbeiter in den
24 Stunden.

11.) Gastg. Wörfinger und Ritten. Quasitragung des 100. Jubiläumsvortrags am Mittwoch, den 1.12.43, 11.00 Uhr in Div. St. Q. die beachtete Durchführung vor. [1]

Page 1 -

Verteilung

2009, 740

2000年12月20日

4.2.130

174

170

Verapamil (100 mg, 3 times daily)

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 105–112

Στις 3 Δεκεμβρίου διορίστηκε ο Von Le Suire Πολεμικός Διοικητής Πελοποννήσου. Ο τελευταίος προχώρησε στην έναρξη εκτέλεσης της ευρείας κλίμακας επιχείρησης κατά των ανταρτών στην περιοχή της Πάτρας. Η επιχείρηση έλαβε την κωδική ονομασία «Καλάβρυτα» και έπρεπε να διεξαχθεί από τον κύριο όγκο των δυνάμεων της Μεραρχίας, σε απάντηση στις «ισχυρές δολοπλοκίες εχθρικών συμμοριών», οι οποίες διαπιστώθηκαν «στην περιοχή Πατρών – Μαζείκων – Καλαβρύτων – Τρυπιών». Ως «Ημέρα Χ» ορίστηκε η 5^η Δεκεμβρίου 1943.

Ο Von Le Suire διέταξε την άνευ ενδοιασμών επίθεση εναντίον του εχθρού και την εξόντωσή του με όλα τα διαθέσιμα βαρέα όπλα. Επιπλέον, η διαταγή όριζε την πυρπόληση των χωριών, από την κατεύθυνση των οποίων θα έπεφταν πυροβολισμοί, και την εκτέλεση των αργένων κατοίκων τους. Η διαταγή για την Επιχείρηση «Καλάβρυτα» συντάχθηκε το μεσημέρι της 1^{ης} Δεκεμβρίου.

Γενικό Επιτελείο Στρατού, Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού,
Επιχείρηση «Καλάβρυτα», Η δράση της 117 Μεραρχίας Κυνηγών
μέσα από τα γερμανικά αρχεία, Αθήνα 2012

Επιχείρηση Καλάβρυτα

UNTERNEHMEN KALAVRYTA

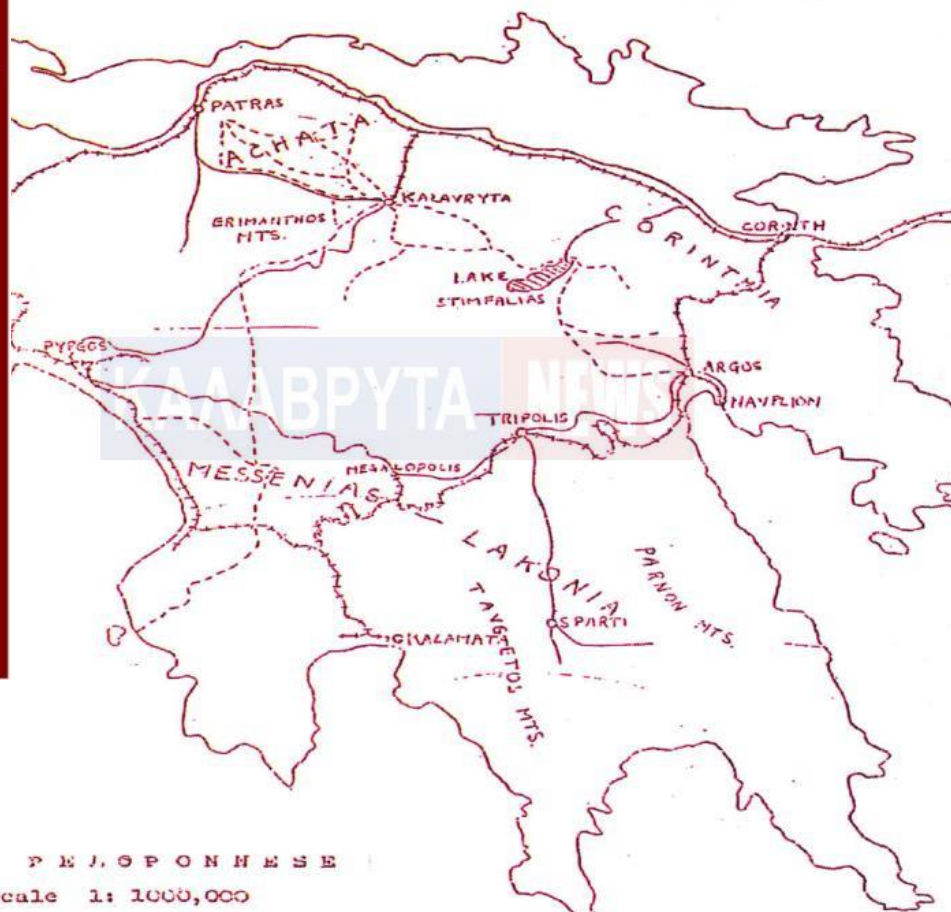
5-15 Δεκεμβρίου 1943
Αντίποινα ή πολιτικό έγκλημα;

Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ UNTERNEHMEN KALAVRYTA

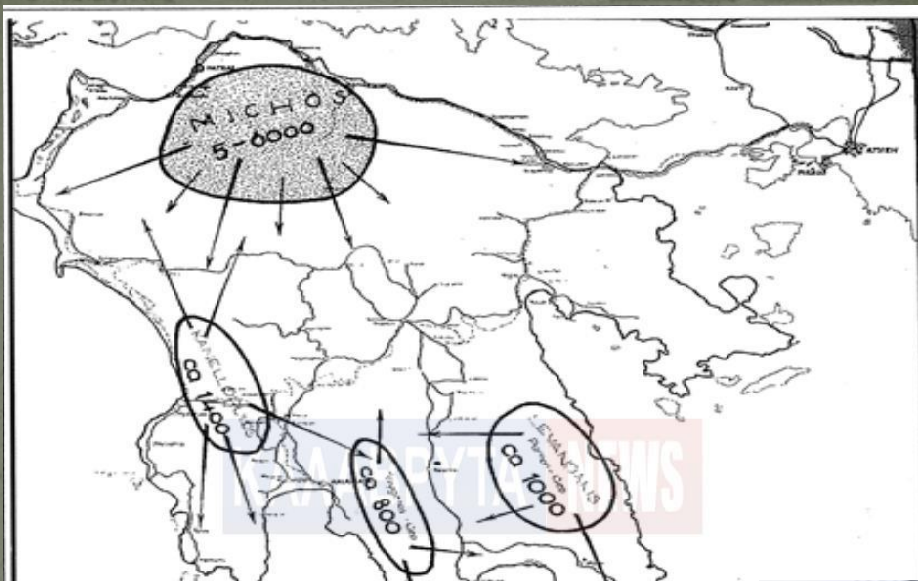
MOST SECRET

Appendix Ff

PELOPONNESE

Scale 1: 1,000,000

Bandenlage Peloponnes
August 1943

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1943

ΠΗΓΗ: BUNDESARCHIV

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ:

ΧΑΡΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πάνοπλες μηχανοκίνητες και πεζοπόρες δυνάμεις ξεκινούν από πέντε διαφορετικά σημεία της Πελοποννήσου και βαδίζουν βάσει προδιαγεγραμμένης ακτινωτής πορείας, η οποία συγκλίνει προς τα Καλάβρυτα.

Οι γερμανικές δυνάμεις, ενώ πλησιάζουν στα Καλάβρυτα, σκορπίζουν την καταστροφή και το θάνατο. Περισσότερα από εικοσιπέντε χωριά και δυο μοναστήρια (οι μονές Ομπλού και Μ.Σπηλαίου) γνωρίζουν τη μανία τους.

Οι Γερμανοί μπαίνουν στα Καλάβρυτα την Πέμπτη 9 Δεκεμβρίου. Κι ενώ διαβεβαιώνουν τους κατοίκους ότι δε διατρέχουν κίνδυνο, απαγορεύουν την έξοδο από την πόλη, στήνουν μπλόκα, επιτάσσουν οικίες, συγκεντρώνουν τρόφιμα, πυρπολούν σπίτια και λεηλατούν καταστήματα και περιουσίες.

Οι κάτοικοι περνούν τέσσερις ημέρες αγωνιώδους αναμονής.

Τα ξημερώματα της 13^{ης} Δεκεμβρίου οι Γερμανοί καλούν τους κατοίκους σε προσκλητήριο θανάτου. Έμφοβοι αλλά ανυποψίαστοι οι περισσότεροι για το μεγάλο κακό που τους περιμένει συγκεντρώνονται στο Δημοτικό Σχολείο.

Εκεί διαχωρίζονται τα γυναικόπαιδα και οι ηλικιωμένοι απ' τους εφήβους και τους άντρες.

Στις αίθουσες του Δημοτικού Σχολείου παραμένουν σε περιορισμό τα γυναικόπαιδα κι οι ηλικιωμένοι. Ολόγυρα η πόλη παραδίδεται στη φωτιά. Οι ώρες περνούν κι η αγωνία κορυφώνεται.

Στο μεταξύ οι άνδρες οδηγούνται από ένα μονοπάτι σ' έναν αμφιθεατρικό χέρσο τόπο, ζωσμένο από στρατιώτες και πολυβόλα, τη «λάκα του Καπή». Εκεί περνούν κι εκείνοι ώρες αγωνίας, βλέποντας από ψηλά την πόλη τους να καίγεται και το βιός τους να χάνεται.

Φλόγες και οι καπνοί ζώνουν το Δημοτικό
Σχολείο. Τα γυναικόπαιδα
απεγκλωβίζονται πηδώντας απ' τα
παράθυρα κι ανοίγοντας τις πόρτες.
Βγαίνοντας έξω αδυνατούν να
πλησιάσουν τα σπίτια τους, που έχουν
παραδοθεί στις φλόγες και καταρρέουν.

Παράλληλα, νωρίς το μεσημέρι τα πολυβόλα αρχίζουν να βάλουν εναντίον των συγκεντρωμένων ανδρών. Τα κορμιά πέφτουν το 'να πάνω στ' άλλο. Στις 14.30' τα όπλα σίγησαν. Επιζούν μόνο δεκατρείς...

Επάνω δεν μπορούσαμε να πάμε, γιατί καιγόταν η αγορά, καίγονταν τα πάντα. Κατεβήκαμε προς τον Σταθμό και μετά φτάσαμε μέχρι το ύψος του Ορφανοτροφείου. Σταματήσαμε εκεί.

Αφού πέρασε κάμποση ώρα, ανεβήκαμε προς τα επάνω να δούμε τι γίνεται, να 'ρθουμε πια στα σπίτια μας. Όταν φτάσαμε στο νεκροταφείο, εκεί στου Βλαχάβα ένα χωράφι, φραγμένο με αγκαθωτό σύρμα, στρώσαμε μία κουβέρτα κάτω και μια πάνω στα αγκαθωτά τα σύρματα, για να απαγκιάσουμε, γιατί έκανε και τρομερό κρύο. Και στριμωχτήκαμε εκεί πέρα όλα τα παιδιά. Εκεί ακούσαμε ότι τους άντρες τους εκτέλεσαν στη λάκα του Καπή.

Μαρτυρία Κωνσταντίνου Λούτση

Όταν πλησιάζαμε στα Καλάβρυτα είδαμε ένα κόκκινο μακρύ δρομάκι που ξεκινούσε από το χώρο της εκτέλεσης και έφτανε στο νεκροταφείο. Όταν φτάσαμε, αντικρίσαμε φοβερά πράγματα, ακόμη ανατριχιάζω στη σκέψη αυτών των ανείπωτων σκηνών φρίκης.

Μόλις φτάσαμε, ανεβήκαμε στον τόπο της εκτέλεσης. Περπατήσαμε το κόκκινο αιματοβαμμένο δρομάκι. Ήταν μια στενή λωρίδα όπου εκτός του αίματος υπήρχαν και κομμάτια σάρκας από τους σκοτωμένους. Ακόμη στην πλαγιά υπήρχαν άθαφτοι άνθρωποι που τους είχαν κατασπαράξει τα σκυλιά.

Οι γυναίκες και τα παιδάκια ήταν πεσμένα πάνω στα «μνήματα» και προστάτευαν όσο μπορούσαν τους νεκρούς από τις επιδρομές των πεινασμένων σκύλων.

Μαρτυρία Μαρίας Φέγγου-Αντωνακοπούλου

Κι αρχίζει το οδυνηρό έργο του εντοπισμού και της αναγνώρισης των συγγενών τους και στη συνέχεια της μεταφοράς τους στο κοιμητήριο.

Επιστρατεύονται τα γυναικεία και παιδικά χέρια, αυτοσχέδια μεταφορικά μέσα, σεντόνια και κουβέρτες. Η μια γυναίκα βοηθάει την άλλη.

<http://www.dmko.gr>

Δυσκολευτήκαμε πολύ, ώσπου να βρούμε το
θείο μου, γιατί ήταν πλακωμένος από άλλα
πτώματα. Είχε δεχτεί τη χαριστική βολή. Με τον
τρόπο αυτό ίσως να είχαν εκτελεστεί οι
περισσότεροι Καλαβρυτινοί. Τον βάλαμε πάνω σε
μια κουβέρτα για να τον μεταφέρουμε στο
νεκροταφείο. Μπροστά η θεία μου, πίσω η
ψυχοκόρη μας κι από κοντά κι εγώ. Στο
κατηφορικό μονοπάτι τα αίματα ποτάμι, τα
μυαλά διασκορπισμένα... Φρίκη! Στον ουρανό
ένας ήλιος κατακόκκινος κρεμασμένος πάνω από
την πόλη βασίλευε. Τα Καλάβρυτα είχαν βαφτεί
κόκκινα· έδυαν στη γη και στον ουρανό....

Μαρτυρία Αλέξιου Μασούλα

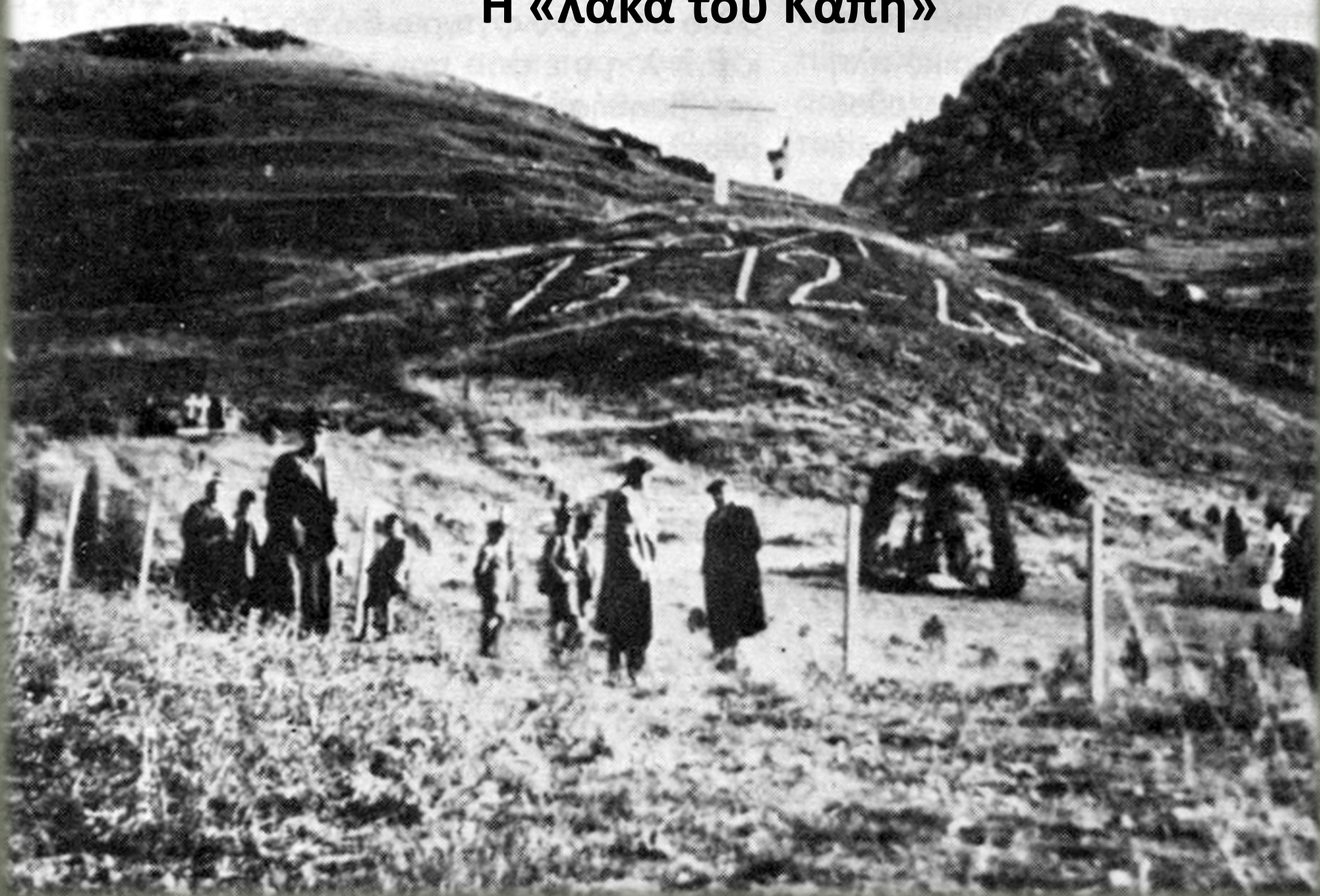

Στο παγωμένο χώμα
του Δεκέμβρη ανοίγονται
τάφοι ρηχοί με αιχμηρά
αντικείμενα, αυτοσχέδια
σκαπτικά εργαλεία,
ακόμα και με τα χέρια...

Η ταφή διαρκεί δυο και
τρεις μέρες...

Η «λάκα του Καπή»

Οι αναμνήσεις των δύο ακόλουθων ημερών είναι ανατριχιαστικές. Το χιονισμένο τοπίο, τα Καλάβρυτα καμένα, η απόλυτη ησυχία, η στέγασή μας στο σχολείο, κάτι μαύρες σιλουέτες γυναικών να ξεπροβάλλουν δειλά-δειλά. Από αυτές μάθαμε τα φοβερά συμβάντα της προηγούμενης μέρας. Ρωτήσαμε για τις άλλες. Οι περισσότερες έφυγαν, μας είπαν, άλλες κρυβόσαντε στις γύρω σπηλιές, μερικές στο νεκροταφείο του χωριού να θάψουν τους νεκρούς τους. Πήγαμε εκεί, τις βρήκαμε να προσπαθούν μάταια να θάψουν τους σκοτωμένους, μισοσκεπασμένους στο χιόνι. Τις φέραμε πίσω στο σχολείο.

Βάλαμε μπρος συσσίτιο – η πρώτη ανάγκη. Σιγά-σιγά μαζεύτηκαν και άλλες με τα παιδάκια τους και κάπως εξασφάλισαν στέγη σε μισοκαμένα σπίτια και τον επισιτισμό τους μ' εμάς.

Στρώσαμε κουβέρτες κάτω στο πάτωμα και κοιμηθήκαμε την πρώτη και τη δεύτερη νύχτα.

Μαρτυρία Αμαλίας Ντόντη Braudreth

www.greekholocausts.gr

**ΚΑΛΑΒΡΥΤΙΝΗ ΧΗΡΑ ΜΑΝΑ
ΜΕ ΤΑ ΔΥΟ ΟΡΦΑΝΑ ΤΗΣ**
Φωτογραφία που βγήκε
λίγες μέρες μετά τη σφαγή.

Το κοιμητήριο γίνεται το δεύτερο
σπίτι των γυναικών. Το πένθος
εγκαθίσταται στην πόλη.

Η μάνα μου δεν είχε πού να μας αφήσει και κάθε μέρα μας έπαιρνε μαζί της.

«Πάμε ν' ανάψουμε το καντηλάκι στον πατεράκο. Πάμε να δούμε τον πατεράκο σας», μας έλεγε.

Κι όταν πηγαίναμε στο νεκροταφείο, ιδιαίτερα τις πρώτες μέρες, αντικρίζαμε το εξής φρικιαστικό θέαμα: οι περισσότεροι νεκροί είχαν ενταφιαστεί επιφανειακά. Γύρω-γύρω, δηλαδή, από τον τάφο έβαζαν πέτρες και σκέπαζαν το κεφάλι και τ' άλλα μέρη του σώματος με λίγο χωματάκι.

Μαρτυρία Γεώργιου Παυλόπουλου

Μετά ήρθε η άνοιξη, κοντά ο θέρος και θυμάμαι που παίρναμε –με τον αδερφό μου τον Μάκη– από ένα σακί, και πηγαίναμε στα χωράφια που θέριζε ο κόσμος. Όπως θερίζανε, τα στάχια που μένανε πίσω, τα μαζεύαμε και τα πετάγαμε μέσα στο σακί. Τα πηγαίναμε σπίτι και τα χτύπαγε η μάνα μου με έναν κόπανο κι έτσι φτιάχναμε ψωμί και τρώγαμε. Εβδομήντα οκάδες σιτάρι μαζέψαμε με αυτήν τη δουλειά. Και πού δεν πηγαίναμε, στην Κούτελη, στην Κερπινή, απάνω στο Κάστρο. Μετά ήρθε το καλοκαίρι και πηγαίναμε απάνω και κουβαλάγαμε ζάλα τα ξύλα. Τρέμανε τα πόδια μας, τρέμανε τα πόδια μας από το φορτίο. Τέλος πάντων, ταλαιπωρηθήκαμε πολύ, πολύ.

Τα επόμενα χρόνια δούλεψα «μπακαλόγατος» στο μπακάλικο του Ντελίσια και στου θείου μου του Κώστα στην Αθήνα. Σιγά-σιγά σηκωθήκαμε όρθιοι, σταθήκαμε στα πόδια μας και χαράξαμε τη δική μας πορεία στη ζωή...

Μαρτυρία Στέφανου Ροδόπουλου

Γεννήθηκα στα Καλάβρυτα, το πρωί της 13^{ης} Δεκεμβρίου του 1943. Ο πατέρας μου, μόλις γεννήθηκα, με είδε, με φίλησε και μετά από λίγες ώρες τον εκτέλεσαν και ξεψύχησε...

Δε βρίσκω λόγια να περιγράψω τα συναισθήματά μου από τότε που άρχισα να νιώθω τον εαυτό μου... Ποιοι παράφρονες ήταν αυτοί που διέπραξαν τόσο αποτρόπαια εγκλήματα και με ποιο δικαίωμα στέρησαν σε μένα και σ' όλα τα παιδιά των Καλαβρύτων ό,τι πιο πολύτιμο υπάρχει για κάθε παιδί, το γονιό του;

Η μέρα των γενεθλίων είναι για κάθε παιδί ημέρα χαράς· για μένα ήταν και είναι ημέρα θλίψης και πένθους...

Κάποιες χρονιές, στις 13 του Δεκέμβρη, για χρόνια, ως μαθήτρια, έβγαινα μπροστά, πάνω στον τόπο εκτέλεσης, και φώναζα:

«Την ώρα που τους σκοτώνανε, εγώ γεννιόμουνά...»

Μαρτυρία Βασιλικής Αναστοπούλου-Κατσίνη

«Τι είναι εκείνο που ημερεύει μέσα μας ο πολιτισμός; Ο πολιτισμός αναπτύσσει στον άνθρωπο μονάχα μια πολύπλευρη ευαισθησία στα αισθήματα και τίποτα παραπάνω. Και μέσα από αυτή την πολύπλευρη ευαισθησία μπορεί ίσως ο άνθρωπος να φτάσει να βρίσκει την ηδονή ακόμη και στο αίμα. Είναι κάτι που έχει κιόλας γίνει. Δεν είδατε πως οι πιο αιμοσταγείς άνθρωποι ήταν σχεδόν πάντα οι πιο πολιτισμένοι κύριοι, που μπροστά τους ωχριούν οι διάφοροι Αττίλες;»

Φ.Ντοστογιέφσκυ

Μην πάψετε ποτέ να θυμάστε και να μνημονεύετε
τη σφαγή του Διστόμου και των Καλαβρύτων.
Ποτέ! Μην αφήσετε να ξεχαστεί, όπως
ξεχάστηκαν άλλα παρόμοια εγκλήματα. Μην
αφήσετε να την παραλάβει η τεχνητή αμνησία της
πολιτικής. Αμνησία και πολιτική που συμφέρουν
μόνο τους ενόχους.

Η μόνη αντίσταση στην κτηνωδία της αμνησίας,
της λήθης, της ύπουλης συχώρεσης είναι ο πόνος
για τα αθώα θύματα.

Ενώνω τη μνήμη μου με τη δική σας και σας
υπόσχομαι πως «δε θα ξεχάσω...».

Ιάκωβος Καμπανέλης